

REGIONÁLNÍ PRACOVISŤE
SPRÁVA CHKO ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ
Michalská 260/14
412 01 Litoměřice
tel.: +420 951 424 301
e-mail: ceske.stredohori@nature.cz
www.nature.cz
DS: 6npdyiv

Správa železnic, státní organizace
odbor přípravy VRT
RNDr. Přemysl Marek
Dlážděná 1003/7
110 00 Praha 1

NAŠE Č. JEDNACÍ: SR/0726/UL/2021-3
PODACÍ DENÍK: 01922/UL/21

VYŘIZUJE: L. Libichová, J. Bělohoubek, R. Hamerský
UKLÁDACÍ ZNAK: -

DATUM: 24. 3. 2021

Věc: Vyjádření k žádosti o odbornou konzultaci k veřejné zakázce v souvislosti s přípravou záměru vysokorychlostní železniční trati „VRT RS4 v úseku Praha – Ústí nad Labem – Drážďany“

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti České středohoří (dále jen „Agentura“) jako orgán ochrany přírody příslušný podle ust. § 75 odst. 1 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), byla požádána zástupcem Správy železnic, státní organizace, o konzultaci k rozsahu a zaměření biologického průzkumu pro úsek VRT portál Stradov až státní hranice (tzv. Krušnohorský tunel) za účelem definování veřejné zakázky na zajištění 2 letého biologického průzkumu. V souvislosti s touto žádostí proběhlo následně online jednání, na němž byly dále představeny dvě aktuálně řešené varianty vedení VRT v Českém středohoří: varianta se Záhořanským tunelem (červená) – preferovaná a varianta s Travčickým tunelem a podchodem pod řekou v Ústí nad Labem (modrá). S použitím ust. § 154 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“) vydává toto

VYJÁDŘENÍ:

Obecné připomínky

- 1) V souvislosti s reakcemi dotčených obcí a Ústeckého kraje lze usuzovat, že prezentované trasy nejsou uspokojivě projednány. Trasu VRT je nutné v území fixovat ve variantách, které projdou veřejnou diskusí, budou uspokojivě vypořádány připomínky a požadavky dotčených krajů a zejména pak jednotlivých obcí. Podle reakcí je evidentní, že preferovaná varianta vedená před Litoměřicemi a centrem Ústí nad Labem vyvolává potřebu další veřejné diskuse. Na jednání bylo sděleno, že varianta VRT vedená v ZÚR jako územní rezerva je opuštěná, aniž by byly dostatečně objasněny důvody.
- 2) Navržená řešení preferovaných variant se Středohorským tunelem (červená a modrá) vyvolává dojem, že varianty jsou dvě. Dokument „Tunely“ (J. Velebil, 12/2020, kapitola 5.3 Ústecký kraj, str. 22) ovšem jasně konstatuje, že varianta vedená přes Mrchový kopec (modrá) je prakticky nerealizovatelná (vedení v těsné blízkosti muničních skladů a dalších objektů AČR, velice komplikované víceúrovňové přemostění Labe u obce Počaply a velice komplikovaná, extrémně technicky, finančně a stavebně náročná verze podchodu pod řekou). Při opuštění stávající varianty uvedené v ZÚR Ústeckého kraje v podstatě zbývá pouze varianta jediná (červená). Agentura je toho názoru, že je nezbytné, aby byla stavba tohoto druhu předkládána variantně.

- 3) Rovněž nelze souhlasit s tím, že do procesu posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, bude VRT předkládána variantně v rámci hodnocení koncepcí SEA, zatímco v režimu hodnocení záměrů EIA bude trasa VRT předkládána už jen v jedné variantě, a to v podobě jednotlivých úseků. V procesu EIA by měl být posuzován celý úsek VRT Praha – státní hranice, včetně variantních řešení. Pro každou variantu by měl být proveden dostatečně podrobný inženýrsko-geotechnický průzkum (GTP), aby bylo možné při jejich posuzování řádně zvážit všechna rizika. Na nezbytnost GTP upozorňuje také autor dokumentu „Tunely“ (J. Velebil), který upozorňuje, že pro fázi DÚR již musí být na velice podrobné úrovni (str. 24). Na jednání však bylo sděleno, že obě složky (EIA a DÚR) se budou zadávat zároveň, což budí dojem, že podrobný GTP bude proveden až v dalších fázích projektových příprav. Vzhledem k takto zásadní liniové stavbě, u níž je očekávána celá řada komplikací a kde je dosud mnoho nedořešených otázek, by tento přístup nebyl z pozice Agentury akceptovatelný. Obdobně na jednání zaznělo, že umístění a počet šachet, odvětrávacích výduchů, evakuačních míst atd. vyplyne až na základě jasně formulovaných požárně-bezpečnostních požadavků, které budou známy až ve fázi DÚR. Vzhledem k možným zásahům do zón přísné ochrany CHKO České středohoří však může dojít k zásadnímu ohrožení chráněných fenoménů, včetně krajinného rázu, což by mělo být jednoznačně předmětem hodnocení již ve fázi EIA.
- 4) Variantní řešení musí být podloženo GTP a zpracováním rizikových analýz (posouzení tunelových staveb z dlouhodobého hlediska, způsob hloubení, geologická rizika a způsob řešení, vliv hydrogeologický, sesuvná území atd.). Podle informace uvedené v poskytnutých podkladech (J. Velebil) by měl být Krušnohorský tunel veden v podstatě kolmo na tektonickou poruchu (zlom) a problémem jsou také terciérní jíly s uhelnými slojemi, což činí projekt velice komplikovaným (hrozí např. napojení z povrchu pomocí šachty či úboční štoly). Na okraji CHKO, kde bude zaústěn Středohorský tunel, je rovněž řada sesuvných území. Jejich sanací může dojít k plošnému zásahu do krajiny a odvedení vody z území. Některé z dříve prověřovaných variant se této geologicky komplikované oblasti vyhýbaly.
- 5) Zvolená technologie ražby tunelů bude mít významný vliv na délku výstavby, prostorové možnosti i logistiku. Zátěž v území, kde bude umístěno zařízení staveniště po dobu několika let, je rovněž vlivem, který je nutné řádně zvažovat (např. dostatečně vydatný zdroj užitkové vody, obslužné komunikace, sklady rubaniny, atd.), a který bude mít dopad na požadavky formulované z hlediska ochrany přírody a krajiny.

Otázka biologických průzkumů

- 1) Upřesňování biologických průzkumů Agentura v dané fázi přípravy trasy VRT považuje za předčasné – konflikty s chráněnými územími a fenomény zásadními z hlediska ochrany přírody a krajiny byly na obecné úrovni identifikovány v podkladech studie proveditelnosti. Agentura disponuje daty o výskytu přírodních biotopů i zvláště chráněných druhů, která lze pro orientační posouzení použít. Biologické průzkumy lze přesněji zacílit až při znalosti přesného trasování vybraných variant a nastínění technického řešení staveb a dalších objektů spojených s výstavbou a provozem VRT.
- 2) Z hlediska vážení dotčených přírodních fenoménů u jednotlivých tras je při detailnějším hodnocení nutné také zohledňovat jejich unikátnost a funkční roli jak v širším území, tak i v lokálním měřítku, nikoliv pouze status ochrany (typ zvláště chráněného území).
- 3) Celý úsek VRT portál Stradov až státní hranice, zmiňovaný v žádosti, je veden v tunelu. Stávající fáze přípravy trasy VRT nemá vyřešen způsob provedení ražby, nejsou známy technologie, které se použijí atd. a nejsou k dispozici výsledky podrobného GTP území, které by pomohly identifikovat kritická místa a možná rizika. Geologické průzkumy na podrobné

úrovni nastíní nutná technická řešení, včetně sanací, riziko a rozsah ovlivnění vodních poměrů v území, vliv na krajinný ráz (například i nutností vybudovat obslužné objekty, únikové cesty z tunelů s vyústěním na povrchu apod.). Tyto podklady povedou současně i k odhadu rozsahu a charakteru prací spojených s budováním koridoru VRT a tím rozsahu dotčeného území, kde bude nutné provést cílené biologické průzkumy.

- 4) Dříve řešené varianty navrhované ve fázi hledání průchodnosti územím (viz Rešerše archivních environmentálního posouzení a územních střetů, P. Marek, 12/2020) se mj. lišily v zaústění Krušnohorského tunelu. Pokud by se o některé z těchto variant opětovně uvažovalo, potom by provedené biologické průzkumy nemusely území dostatečně pokrývat.
- 5) Jmenovaný úsek Stradov – státní hranice leží mimo CHKO České středohoří. K ostatním částem trasy platí výše uvedené vyjádření, které se v mnohém shoduje s vyjádřením z roku 2014, které vydala Agentura, respektive Správa CHKO České středohoří ke studii „VRT Praha – Litoměřice“ (IKP, 11/2013) – viz příloha tohoto vyjádření.

K problematice vedení variantních tras VRT Agentura uvítá diskusi v širším plénu, např. s dalšími orgány ochrany přírody podle územní příslušnosti, obcemi a kraji. Současně důrazně doporučuje, aby byly odborné studie a průzkumy v této fázi přípravy zacíleny na podrobnější inženýrsko-geotechnický průzkum, který bude nezbytným podkladem pro další hodnocení.

(podepsáno elektronicky)

Ing. Petr Kříž
ředitel
RP Správa CHKO České středohoří

Příloha:

VRT Praha – Litoměřice – vyjádření Správy CHKO České středohoří k návrhu trasy
(č. j. SR/0043/CS/2014-4 ze dne 10. 1. 2014)